

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Vormerseweg 11 te Wijchen

Rapportnummer 19-0364

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Vormerseweg 11 te Wijchen

1 november 2019

Rapportnummer: P19-0364

Opdrachtgever: Pouderoyen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: M.A. den Otter

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Amfibieën en reptielen	13
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	14
5	Conclusies	17
5.1	Beschermde gebieden.....	17
5.2	Beschermde soorten	17
5.3	Advies en vervolgstappen	18
	Geraadpleegde bronnen	19

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens op locatie Vormerseweg 11 te Wijchen de aanwezige schuur te slopen en een nieuwe woning te bouwen. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke

noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

Foto 1. Voorzijde van de schuur

Foto 2. Zuidzijde van de schuur

Foto 3. Achterzijde van de schuur

Foto 4. Binnenkant van de schuur

Foto 5. Binnenkant van de schuur

Foto 6. Het midden van het grasland

Foto 7. Het noorden van het grasland

Foto 8. Struweel in het midden van het grasland

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens het plangebied op te delen in drie delen. In het zuidelijke deel (1) wordt de loods gesloopt. In het middelste deel (2) wordt een woning gebouwd en het noordelijke perceel (3) blijft grasland, zoals is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen Vormerseweg 11 te Wijchen (bron: Pouderoyen)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 17 september 2019 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, windkracht 2 en circa 13°C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op 8,7 kilometer afstand ten noorden van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

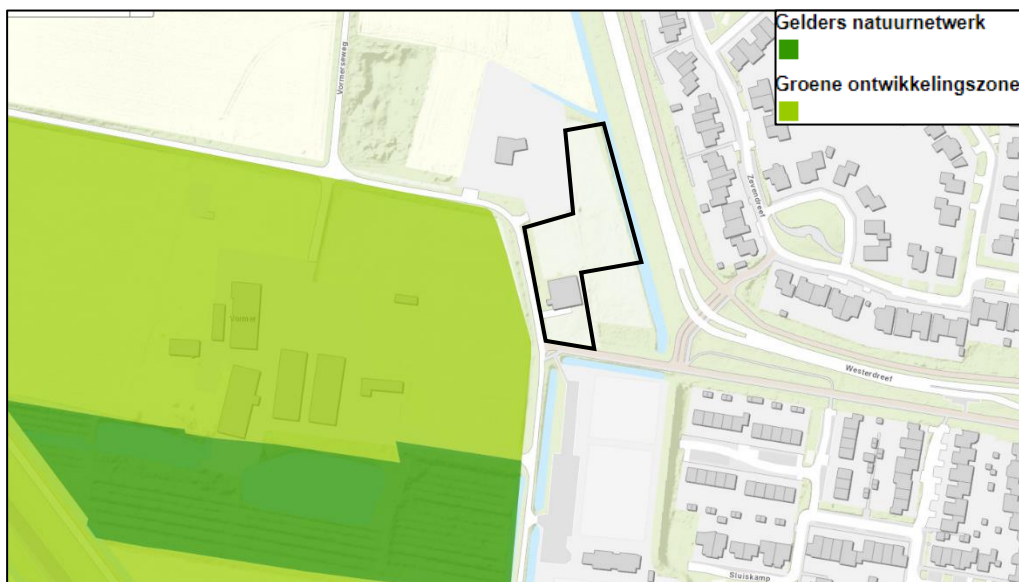
Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand (8,7 kilometer) tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en de kleinschalige aard (de bouw van één woning) van de voorgenomen plannen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van de voorgenomen plannen. Ook een negatief effect door stikstof-emissie als gevolg van de voorgenomen plannen is vanwege de grote afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de plannen redelijkerwijs uit te sluiten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland bestaat uit het Gelders natuurnetwerk (GNN) en wordt versterkt en uitgebreid in de Groene ontwikkelingszone (GO)) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart “Kernkwaliteiten GNN GO” op de website van provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het GNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van de Groene ontwikkelingszone (GO) ligt op circa 10 meter ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied van het Gelders natuurnetwerk (GNN) ligt op circa 70 meter ten zuidwesten van het plangebied. De ligging van het GO en GNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van het NNN
(bron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het GNN, maar ligt op circa 70 meter afstand hiervan. Gezien de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het GNN en GO. Hooguit treden negatieve effecten op tijdens de sloop van de schuur en de bouw van de woning, dit is echter maar tijdelijk. Tijdens de gebruiksfase van de woning zal geen negatief effect optreden in het aangrenzende NNN.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (8,7 kilometer) en de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het GNN of de GO.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied akkerogentroost, dreps, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw, knolspirea, korensla, wolfskers (alle §3.3 Wnb) en drijvende waterweegbree (§3.2 Wnb) zijn waargenomen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor deze beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het grasland in het plangebied is kruidenrijk, maar voor bovengenoemde soorten te voedselrijk. Voor drijvende waterweegbree ontbreekt oppervlaktewater in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Volgens gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied grote vos is waargenomen (§3.3 Wnb).

Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.

Aangezien in het plangebied het geschikt habitat en de geschikte waardplanten ontbreken voor deze vlinders is ook het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied beekrombout is waargenomen (§3.3 Wnb).

Beekrombout komt voor bij grotere beken, kleine rivieren en soms ook in grote rivieren en in kanalen. Zowel in het rivierengebied als langs verschillende beken in Zuid- en Oost-Nederland is de soort weer teruggekeerd.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daarmee ontbreekt het dus aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.

De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoort zijn waargenomen.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 *Amfibieën en reptielen*

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb), poelkikker en rugstreeppad (beide §3.2 Wnb) zijn waargenomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daarom ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën. Echter, in de omgeving van het plangebied is mogelijk wel geschikt oppervlaktewater aanwezig voor algemene en niet-kritische amfibieën.

Het plangebied is wel geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen verblijven in de kruidachtige vegetatie en het struweel in het grasland. Poelkikker en rugstreeppad zijn uit te sluiten in het plangebied. Poelkikker verblijft binnen enkele honderden meters van het voortplantingswater, en voor deze soort liggen geen geschikte voortplantingswateren in de buurt van het plangebied. Rugstreeppad is een pionierssoort van (hoog) dynamische gebieden, voor deze soort ontbreekt momenteel het geschikte landhabitat in het plangebied.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer afstand van het plangebied levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) en zandhagedis (§3.2 Wnb) zijn waargenomen.

De structuurrijke bermen om het plangebied heen bieden geschikt habitat voor reptielen. Echter, het plangebied ligt te geïsoleerd en op te grote afstand van gebieden waar deze reptielen wel voorkomen. Het is derhalve uit te sluiten dat beschermde reptielensoorten in het plangebied voorkomen.

Effectbeoordeling

Bij graafwerkzaamheden kan het land- en overwinteringshabitat van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond.

Bij graafwerkzaamheden ontstaat geschikt habitat voor rugstreeppad, deze soort kan zich ingraven in zandhopen en voortplanting in kleine en tijdelijke waterplassen. Rugstreeppad kan snel nieuwe gebieden koloniseren, en het plangebied betreden tijdens de werkzaamheden. Derhalve kan rugstreeppad worden verstoord en verwond gedurende de werkzaamheden.

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van (verblijfplaatsen van) deze soorten hoeft derhalve geen ontheffing te worden

aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3.

Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij graafwerkzaamheden één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Om te voorkomen dat rugstreeppadden het plangebied gebruiken als voortplantingshabitat of als land- en overwinteringshabitat dienen zandhopen en waterplassen niet onbedekt te worden gelaten.

4.2.6 *Vogels*

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

De schuur in het plangebied is ongeschikt voor gebouwbewonende vogelsoorten. Het dak is ongeschikt voor huismus en gierzwaluw, en de schuur is niet open waardoor uilen niet naar binnen kunnen vliegen. In het plangebied zelf staan geen bomen, op de erfgrans wel. Mogelijk zijn deze bomen en struiken geschikt als nestgelegenheid voor algemene vogels. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vogels.

Effectbeoordeling

Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten en de directe omgeving daarvan strikt beschermd.

De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op het foerageergebied van vogels. In de omgeving is en blijft voldoende geschikt foerageergebied voor vogels aanwezig.

Mitigerende maatregelen

Het snoeien of kappen van bomen en struiken en het verwijderen van het struweel (indien nodig) dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

4.2.7 *Zoogdieren*

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

De schuur in het plangebied biedt geen geschikte openingen voor verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het dak en de betimmering zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen, in de muur zitten geen hoge open stootvoegen en de spouwmuur is gevuld met vlasvezel isolatie. Ook zijn in het plangebied geen holtebomen aanwezig waar vleermuizen een verblijfplaats in kunnen hebben. Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De laanbomen op de grens van het plangebied kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek is een konijn in het plangebied aangetroffen. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene (spits)muizen, egel, konijn, eekhoorn, bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, haas, vos, das, ree (alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb).

Verblijfplaatsen van algemene (spits)muizen, egel en konijn zijn mogelijk aanwezig in het plangebied. Algemene (spits)muizen kunnen de schuur betreden door spleten bij de deuren en via lage stootvoegen in de muur. Egels en konijnen kunnen verblijven in de kruidachtige vegetatie en het struweel in het plangebied. Van de overige soorten die in de omgeving van het plangebied voorkomen is de aanwezigheid van verblijfplaatsen uitgesloten.

Het plangebied is geschikt als (onderdeel van het grotere) foerageergebied van algemene (spits)muizen, egel, konijn, eekhoorn, bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, haas, vos, das en ree. In de omgeving van het plangebied zijn van alle bovengenoemde soorten waarnemingen bekend.

Effectbeoordeling

De voorgenomen werkzaamheden en plannen hebben geen significant negatief effect op foerageergebied en/of vliegroutes van vleermuizen. In de omgeving is voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

De voorgenomen werkzaamheden en plannen hebben geen significant negatief effect op vliegroutes van vleermuizen. De bomen langs het plangebied blijven behouden.

Bij het slopen van de schuur kunnen verblijfplaatsen van algemene (spits)muizen worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond. Bij graafwerkzaamheden of het verwijderen van het struweel kunnen verblijfplaatsen van egels en konijnen worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond. De werkzaamheden zullen geen significant negatief effect hebben op foerageergebied van grondgebonden zoogdieren. Daarbij blijft in de omgeving van het plangebied voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene (spits)muizen, egel en konijn geldt in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het slopen en bij graafwerkzaamheden één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Tevens dienen eventueel aanwezige konijnenholen te worden vergraven voorafgaand aan de werkzaamheden, zodat de verblijfplaatsen ongeschikt worden voor konijnen. Het vergraven dient te worden uitgevoerd buiten de kraamperiode van konijn, dus buiten de periode van maart tot en met juli, om te voorkomen dat jonge dieren worden bedolven onder het zand.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen en de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (8,7 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Ten aanzien van het GNN en de GO hebben de voorgenomen plannen geen (significant) negatief effect tot gevolg op de kernkwaliteiten van het gebied.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Algemene vogels kunnen nestelen in de bomen op de erfgrans en de struiken/struweel in het plangebied. Vogelnesten en de directe omgeving daarvan zijn tijdens het broeden strikt beschermd. Het kappen en snoeien van bomen en struiken dient te gebeuren buiten het broedseizoen van vogels (half maart t/m juli) en wanneer geen broedgeval aanwezig is.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant effect op foerageergebied, verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Algemene en niet-kritische amfibieën kunnen gebruikmaken van het plangebied als land- en overwinteringshabitat. Ook egels en konijnen kunnen in het plangebied een verblijfplaats hebben. Deze soorten kunnen (in burchten) onder het struweel en tussen de vegetatie in het grasland van het plangebied verblijven. Bij graafwerkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen worden vernietigd. Konijnenholen dienen te worden vergraven voorafgaand aan de werkzaamheden, dit dient te gebeuren tussen augustus en februari (buiten de kraamperiode). Bij graafwerkzaamheden waar geen konijnenholen aanwezig zijn geldt dat in één richting wordt gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Hiermee wordt voldaan aan de Algemene zorgplicht, zie §1.3.

Algemene (spits)muizen kunnen de schuur betreden door de open stootvoegen laag in de muur en via kieren bij de deuren. Bij sloopwerkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen worden vernietigd. Indien bij het slopen van de schuur in één richting wordt gewerkt kunnen aanwezige dieren vluchten en kan worden voldaan aan de Algemene zorgplicht, zie §1.3.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegen- heden	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine water- salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings- habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Rugstreeppad		Voortplantings- habitat en land- en overwinterings- habitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Zandhopen en waterplassen niet onbedekt laten
Algemene (spits)muizen en egel	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Konijn	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Vergraven van holen tussen augustus en februari

5.3 Advies en vervolgstappen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. Bomen en struiken worden gesnoeid of gekapt wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels (buiten de periode half maart t/m juli).
2. Bij graafwerkzaamheden en sloopwerkzaamheden in één richting wordt gewerkt, zo kunnen aanwezige dieren vluchten.
3. Tijdens de werkzaamheden alle zandhopen en waterplassen worden bedekt, ter voorkoming van de kolonisatie van rugstreeppad en het verstoren en verwonden van deze soort.
4. Konijnenholen (indien aanwezig) worden vergraven buiten de voortplantingsperiode als er jongen in de burcht aanwezig kunnen zijn, dus alleen vergraven in de periode tussen augustus en februari.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 11-9-2019
- + Kernkwaliteiten GNN GO provincie Gelderland, http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten, 11-9-2019
- + NDFF - quickscanhulp.nl 11-09-2019 15:13:08
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.